

КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ КУЛЬТУРИ

Педагогічна практика

Освітній ступінь магістр
Спеціальність 034 Культурологія
Освітньо-наукова програма Музична культурологія

Курс	2
Семестр	3,4

Статус Обов'язкова

ECTS	6
Годин	180
Лекції	-
Практичні заняття	68
Самостійна робота	112

Семестровий контроль залік

Інформація про викладача

ПІБ	Тимошенко Максим Олегович, професор, доктор філософії
Профіль викладача	https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=DIKnX3IAAAAJ або інший профіль
e-mail	http://www.knmau.com.ua

Анотація навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Педагогічна практика» є підготовка, організація та оптимізація процесу проходження студентами другого рівня вищої освіти педагогічної практики з навчальних дисциплін культурологічного спрямування, забезпечення високопрофесійної методичної підтримки, встановлення постійного фахового взаємообміну між керівником практики та студентами-практикантами. Педагогічна практика з культурологічних дисциплін забезпечує реалізацію теоретичних знань, які отримали студенти під час навчального процесу у практичній педагогічній діяльності. Педагогічна практика з культурологічних дисциплін утворює логічно-узгоджений, гармонізований навчально-методичний дисциплінарний комплекс, спрямований на забезпечення всіх необхідних для студентів-культурологів умов набуття теоретичних та практичних педагогічних знань, умінь та навичок для успішної реалізації в системі освіти.

Завдання курсу:

- аналізувати концепції та методичні принципи побудови навчальних програм та посібників з культурологічних дисциплін;
- орієнтуватись у предметному полі дослідження культурологічних дисциплін та масивному обсягу навчальної, наукової, монографічної літератури з культурологічної проблематики;
- вільно володіти теоретичними та практичними навичками наукової діяльності для здійснення аналізу методів дослідження музичної культури в межах сучасної культурологічної науки та міждисциплінарних інваріантах гуманітаристики;
- узагальнювати інформацію щодо різноманітних контекстів теорій та практик культури, виявляти їх актуальність із застосуванням релевантних джерел, інформаційних, комунікативних засобів та візуальних технологій;
- оволодіти культурою вибіркості щодо предметної тематики та застосування методів та методологій (моно-, полі-) у культурологічних та гуманітарних дослідженнях; моніторингу вітчизняної та зарубіжних джерельних баз тощо;
- узагальнювати теоретичні знання та встановлювати взаємозв'язки із практичною діяльністю майбутнього викладача-культуролога, музичного культуролога;
- володіти ключовими педагогічними технологіями щодо творчого опрацювання та адаптації інформації культурологічного, мистецтвознавчого, музикознавчого, філософського, релігійознавчого змісту для виступів перед широкою аудиторією різних ступенів підготовленості;
- володіти прийомами ораторського мистецтва, сучасними методиками публічних виступів, комунікативними, перформативними техніками та аудіовізуальними технологіями;
- орієнтуватись здобувачам вищої освіти (практикантам) в інституціональному просторі (навчальних закладах середньої та середньо-спеціальної освіти) та їх функціональності;
- ініціювати педагогічну рефлексію та критичне осмислення педагогічного процесу в контексті вступу особистісних та професійних якостей викладача-культуролога.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Розуміти специфіку та особливості реалізації культурних ідей, образів та смислів, а також критично оцінювати можливості їхньої інтеграції для розв'язання суспільно-значимих проблем.

ПРН 2. Аналізувати текстові та візуальні джерела інформації щодо культурних явищ та процесів, верифікувати інформацію у відповідності до професійних задач.

ПРН 3. Аналізувати культурні права та свободи людини, форми та механізми їхньої ідентифікації, інкультурації, культурної адаптації з врахуванням регіональної специфіки.

ПРН 4. Популяризувати професію культуролога, дотримуючись етичних принципів.

ПРН 5. Організувати та підтримувати комунікації з органами влади, науково-дослідними установами, інформаційно-аналітичними службами, засобами масової інформації з питань культури.

ПРН 6. Вільно спілкуватись державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення професійних питань, презентації результатів дослідження та проєктів.

ПРН 7. Оцінювати історичні здобутки та новітні досягнення культурології.

ПРН 8. Приймати ефективні рішення щодо розв'язання складних задач і практичних проблем культурного розвитку суспільства.

ПРН 9. Організувати й управляти діяльністю закладів культури та відповідними структурними підрозділами підприємств і установ.

ПРН 10. Мати навички вироблення та ухвалення рішень з управління закладами та установами культури чи відповідними структурними підрозділами у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах

ПРН 11. Мати навички організації та керівництва професійним розвитком осіб та груп у галузі культури.

ПРН 12. Збирати, аналізувати та оцінювати емпіричні факти та здійснювати їх інтерпретацію у відповідності до сучасних теоретичних уявлень відповідного напрямку культурології.

ПРН 13. Планувати і виконувати наукові та прикладні дослідження у сфері культурології, генерувати та перевіряти гіпотези, збирати докази та аргументувати висновки.

ПРН 14. Розробляти навчально-методичне забезпечення і викладати навчальні дисципліни з культурології у закладах освіти.

Під час вивчення навчальної дисципліни у відповідності вимог ОНП “Музична культурологія” здобувачі вищої освіти набувають наступних **компетентностей**:

ІК. Здатність розв’язувати складні задачі та проблеми у галузі професійної діяльності культуролога або у процесі навчання, що передбачає проведення дослідження та/або здійснення інновацій і характеризується невизначеністю умов та вимог.

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 4. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 5. Здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети.

ЗК 6. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 7. Здатність до пошуку, опрацюванню та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8. Здатність проведення досліджень та викладання на відповідному рівні.

ФК 1. Усвідомлення взаємозв’язку культурних текстів та контекстів.

ФК 2. Здатність оцінювання та аналізу інформації у процесі реалізації професійної діяльності.

ФК 3. Здатність виявляти культурні потреби суспільства та його окремих груп та визначати шляхи їх задоволення, забезпечувати культурні права та свободи людини.

ФК 4. Усвідомлення соціальної та етичної місії культуролога, а також можливостей та особливостей практичного використання культурологічного знання.

ФК 5. Здатність до ефективної взаємодії з представниками інших професій, а також до залучення до розв’язання проблем культури представників громадськості.

ФК 6. Здатність критично осмислювати історичні здобутки та новітні досягнення культури.

ФК 7. Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати й моделювати культурний розвиток різних культурних регіонів, художньої та візуальної культури.

ФК 9. Здатність використовувати сучасні методи та інструменти культурології, методи аналізу даних та інформаційні технології для проведення наукових досліджень, аналізувати і презентувати результати досліджень, аргументувати висновки.

ФК 10. Здатність розробляти і викладати культурологічні дисципліни в закладах освіти.

Міждисциплінарний характер. Навчальна дисципліна «Педагогічна практика» інтегрує знання з інших освітніх і наукових галузей: філософії, естетики, педагогіки, психології, соціології, філософії культури тощо. За структурно-логічною схемою програми підготовки фахівця дана навчальна дисципліна тісно пов’язана з такими дисциплінами: «Культурологічна педагогіка вищої школи», «Методологія музичної культурології (методологічний семінар)», «Підготовка магістерської науково-дослідної роботи», «Фах», «Практика організації та управління міжнародними культурно-мистецькими проєктами»,

«Новітні тенденції сучасної культурології», «Історія світових культурологічних вчень», «Культурно-мистецька політика в Україні», «Основи менеджменту у сфері культури і мистецтв» тощо.

Отримані практичні навички та засвоєні теоретичні знання під час вивчення даної навчальної дисципліни можна використовувати при опануванні широкого спектру навчальних дисциплін з культурологічної та гуманітарної проблематики, зокрема, музичної культурології в освітній практиці, організації та проведенні культурно-мистецьких проєктів. Водночас презентувати знання про культуру відповідно до спеціалізації представників різних професійних груп та здобувачів освіти.

Для ефективної комунікації з метою розуміння структури навчальної дисципліни та її специфіки, засвоєння матеріалу використовується електронна пошта, месенджер, Viber, Google Meet, Zoom тощо. Під час навчання та для взаємодії зі студентами використовуються сучасні інформаційно-комунікаційні та мережеві технології для вирішення навчальних завдань (електронні презентації для лекційних та семінарських занять) тощо.

Перелік тем

Тема 1. Ознайомлення з документацією кафедри з проведення занять в навчальному закладі.

Тема 2. Визначення теми та форми занять та затвердження дати їх проведення.

Тема 3. Ознайомлення із літературою за темою занять згідно навчальної програми та тематичного плану предмета.

Тема 4. Відвідування занять, які проводять викладачі кафедри теорії та історії культури.

Тема 5. Підготовка плану-конспекту лекційних та семінарських занять, затвердження його у керівника практики.

Тема 6. Проведення лекційних та практичних занять із студентами згідно індивідуального графіку.

Тема 7. Підведення підсумків роботи студента-практиканта: звіт проходження педагогічної практики з культурологічних дисциплін.

Форми та технології навчання

Лекції, семінарські заняття, дискусії, медіапрезентації проводяться з використанням інформаційно-комунікативних технологій.

Навчальні ресурси

Необхідна інформація щодо навчальної дисципліни надсилаються у відповідну групу Google Meet : Педагогічна практика

Посилання на відеодзвінок: <https://meet.google.com/orq-cbv-h-fcx>

Система оцінювання

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	Всього %
1.	Складання практикантом індивідуального плану роботи	20

2.	Підготовка та планування лекційних занять із культурологічних дисциплін на базі проходження педагогічної практики	15
3.	Планування та підготовка семінарських занять із культурологічних дисциплін на базі проходження педагогічної практики	15
4.	Звіт проходження педагогічної практики з культурологічних дисциплін	20
5.	Залік	30
	Всього	100

Інклюзивне навчання

Передбачене викладання навчальної дисципліни для студентів з особливими освітніми потребами.

Неформальна освіта

Впродовж вивчення навчальної дисципліни «Педагогічна практика з культурологічних дисциплін» передбачається участь студентів у міжнародних та вітчизняних наукових, науково-методичних, практичних конференціях, методологічних семінарах, конкурсах творчих робіт, круглих столах, майстер класах, відвідування культурно-мистецьких проєктів, театрів, мистецьких експозицій та виставок, музичних фестивалів, конкурсів тощо.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова література:

1. Багацький В. В., Кормич Л. І. Культурологія. Історія і теорія культури ХХ століття : навчальний посібник для студ. вищ. навч. закладів. Вид. 2-ге, перероб. і доповн. Київ : Кондор, 2007.
2. Бровко М. М. Методологічні проблеми культурології як науки / Культура в контексті практичних форм буття людини : монографія. Ніжин : Видавець ПП Лисенко М. М., 2022. 400 с.
3. Гатальська С. М. Філософія культури: підручник для студ. вищих навч. закл. Київ : Либідь, 2005. 328с.
4. Зязюн І., Семашко В. Культурологія : українська та зарубіжна культура : навчальний посібник. Київ : Знання, 2007. 567 с.
5. Історія світової культури : навчальний посібник / під редакцією Л.Т. Левчук. Київ : 2000.
6. Історія та теорія світової і вітчизняної культури : навчальний посібник / під ред. А. К. Бичко. Київ, 1993.
7. Культура в контексті практичних форм буття людини : монографія / Бровко М. М., Андрущенко Т. І., Андрущенко Т. В., Бабушка Л. Д., Бондарчук В. О. та інші. Ніжин. Видавець Лисенко М. М. 2022. 400 с.

8. Кормич Л.І., Багацький В. В. Культурологія (історія і теорія світової культури ХХ століття): Навч. посібник для студ. вищих навч. закл. / Одеська національна юридична академія. Харків : Одіссей, 2002. 304 с.
9. Кривошея Т. О. Естетичне виховання в сучасному культуротворчому процесі : монографія. Київ : 2013. 272 с.
10. Кримський С. Б. Ранкові роздуми : збірник статей. Київ : Майстерня Білецьких, 2009. 120 с.
11. Кравець М. С., Шлемкевич С. М., Борінштейн Є. Р. Культурологія : навчальний посібник. Львів : Магнолія плюс, 2003. -235 с.
12. Основи культурології: навчальний посіб. / За ред. Л.О. Сандюк та Н.В. Щубелки. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 400 с.
13. Мислителі німецького романтизму / Леонід Рудницький, Олег Фешовець. Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2003. 588с.
14. Культуротворчі виміри людини в сучасному універсумі : колективна монографія. Київ : Видавництво Ліра-К, 2019.
15. Лосев І.В Історія та теорія світової культури: європейський контекст: навч. посібник. Либідь, 1995. 224 с.
16. Людина в сучасному цивілізаційному процесі: філософсько-культурологічні та етико-естетичні виміри: колективна монографія. Ніжин : ТОВ Видавництво «Аспект-Поліграф», 2014.
17. Матвєєва Л. Л. Культурологія : Курс лекцій : навчальний посібник для студ. вищих навч. закл. Київ : Либідь, 2005. 512 с.
18. Парохонський Б. О., Погорілий О. І., Йосипенко О. М., Собуцький М. А., Савельєва М. Ю. Культурологія : навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. / Національний ун-т "Києво-Могилянська академія" / О.І. Погорілий (упоряд.), М. А. Собуцький (упоряд.). 2.вид. Київ : Видавничий дім "Києво-Могилянська академія", 2005. 314 с.
19. Сіверс В. А. Дичковський С. І., Никоненко Т. М., Рейда О.О., Настенко Л.Г. Культурологія : Навч.-метод. посібник для студ. усіх спец. / Національний авіаційний ун-т. Київ : НАУ, 2005. 208 с.
20. Сторі Дж. Теорія культури та масова культура: вступний курс / пер. з англ. С. Савченка. Київ : Вид-во «Акта», 2005. 357с.
21. Табачковський В. Г. Пулісутнісне homo: філософсько-мистецька думка в пошуках "неєвклідової рефлексивності". Київ : Видавець ПАРАПАН, 2005. 432 с.
22. Тойнбі А. Дослідження історії / пер. з англ. В. Шовкуна Том 1. Київ : Основи, 1995. 614 с.
23. Тюрменко І. І., Буравченкова С. Б., Рудик П. А., Береговий С. І., Кобилянський Є. Е. Культурологія: теорія та історія культури : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Національний ун-т харчових технологій / І.І. Тюрменко (ред.).2-е вид., перероб. та доп. Київ : Центр навчальної літератури, 2005. 368 с.
24. Філософія культури: основні поняття, напрями, персоналії : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Андрущенко Т. І., Антонюк О. В., Беспалий В. А., Бровко М. М., Федоренко М. О. та ін.; за заг. ред. проф. М. О. Тимошенка. К.-Чернівці : Букрек, 2020. С. 97-109.

25. Фіцула М. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник. Київ : Академвидав, 2006. 352с.
26. Шевнюк О. Л. Культурологія : навч. посіб. 3-вид., стер. Київ : Знання-Прес, 2007. 353 с.
27. Пелікан Я. Ідея університету. Київ : Дух і літера, 2008. 360 с.
28. Sabadash Y., Balaban O., Dablo L. Cultural Studies in the Ukrainian Humanities (Evidence-Based on the Researches of the 2010-2020s) // International journal of social and educational sciences fall 2020 volume 2 issue 3. Usbed 2020 2(3) p. 258-270.
29. Turner V. Social Dramas and Stories About Them // Idem. From Ritual to Theatre. The Human Seriousness of Play. New York, 1982, p. 61-88.
30. Turner V. Dramatic Ritual Drama Performative and Reflexive Anthropology // Idem. From Ritual to Theatre. The Human Seriousness of Play. New York, 1982, p. 92.
31. Fisch, Stefan. Geschichte der Europäischen Universität. Von Bologna nach Bologna. München: C.H.Beck, Brosch., 2015, 128 S.
32. Жорнова О.І. Теорія і методика формування культуротворчості. Запоріжжя : Дике Поле, 2006. 416с.
33. Лутай В. С. Філософія сучасної освіти. Київ : Магістр, 1996. 256 с.
34. Стародубцева Л. В. Методологічні проблеми культурології : навчально-методичний посібник для студ. спеціалізації "Культурологія" / Харківська держ. академія культури. Кафедра історії та теорії культури. Харків : ХДАК, 2005. 76 с.

Додаткова література :

35. Деррида Ж. Письмо та відмінність / пер. з фр. Віктор Шовкун. Київ : Видво Соломії Павличко «Основи», 2004. 602 с.
36. Еко У. Поетика відкритого твору / Пер. Уляни Головацької. Слово. Знак. Дискурс. Антологія світової літературно – критичної думки ХХ ст. Центр гуманітарних досліджень ЛДУ ім. І. Франка. Наукове товариство ім. Шевченка Львів : «Літопис», 1996. С. 406–419.
37. Еко У. Як написати дипломну роботу. Гуманітарні науки / Пер. за ред. О. Глотова Тернопіль : «Мандрівець», 2007. 224 с. С. 406–419.
38. Еко У. Роль читача. Дослідження з семіотики текстів / пер. з англ. Мар'яна Гірняк; наук. ред. Марія Зубрицька. Львів : Літопис, 2004. 383 с.
39. Федь В. А. Культуротворче буття: монографія. Слов'янськ : «Печатный двор», 2009. 288 с.
40. Seabrook J. Nobrow : The Culture of Marketing, the Marketing of Culture. Vintage; First Edition. 2001. 240 p.
41. Pollock Sh., Bhabha N. K., Breckenridge C. A., Chakrabarty D. Cosmopolitanisms in Public Culture, 2000. pp. 577-589.
42. Reckwitz A. Die Transformation der Kulturtheorien. Zur Entwicklung eines Theorieprogramms. Velbrück Wissenschaft, Weilerswist 2000. 704 S. 382

Інтернет-ресурси:

1. Закон України про Вищу освіту
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.
2. Стандарт вищої освіти України другого (магістерського) рівня галузі знань 03 гуманітарні науки, спеціальності 034 культурологія. Затверджено та введено в дію наказом МОН України від 16.06.2020 р. № 803.
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/standarty/2020/06/17/034%20Kulturolohiya%20mahistr.pdf>
3. Положення про дотримання академічної доброчесності в Національній музичній академії України імені П. І. Чайковського.
<https://knmau.com.ua/wp-content/uploads/Polozhennya-pro-dotrimannya-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>
3. Положення про академічну доброчесність, протидію корупції, сексуальним домаганням та дискримінації у Національній музичній академії України імені П.І. Чайковського URL : <https://knmau.com.ua/wp-content/uploads/8A181.pdf>

ПОЛІТИКА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Вивчення дисципліни відповідає вимогам «Положення про Академічну доброчесність здобувачів освіти у НМАУ імені П.І.Чайковського» (затверджене наказом № 231-А від 28.12.2021р. Протокол № 6) <https://knmau.com.ua/wp-content/uploads/Polozhennya-pro-dotrimannya-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>